

СТАНОВИЩЕ

От: **доц. д-р Ирена Кирилова Емилова, НБУ, ПН 3.9 Туризм**

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност *„Икономика и управление (туризм)“* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Данаил Алеков Джилджов**

Тема на дисертационния труд: *Диагностициране приложението на управленското консултиране в туристическите агенции*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 449/19.02.2025 г. на Ректора на УНСС.

I.Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структурата на дисертационния труд следва логическа последователност и обвързаност на изследваните научни и приложни проблеми. Състои се от увод, три глави, заключение и приложения, в общ обем от 269 страници.

Темата на дисертационния труд е значима и актуална. Динамичните промени в обкръжаващата среда поставят сериозни предизвикателства пред дейността на туристическите агенции. В тази връзка докторантът обосновава предлагане използване възможностите на управленското консултиране за решаване на посочените практико-приложни въпроси.

Основната цел на дисертационния труд е точно определена - да се изследва влиянието на управленското консултиране върху дейността на туристическите агенции в България. Постигането целта е осъществено чрез декомпозирането ѝ на изследователски задачи.

Правилно е дефиниран и **обектът** на изследване – фирмите, осъществяващи посредническа дейност в туризма, а **предмет** на изследване са възможностите за внедряване на нови продукти, чрез инструментите на управленското консултиране.

Подходящо е формулирана основната **теза на дисертационния труд** - в условията на динамични иновации в туризма ролята на управленското консултиране нараства значително и чрез реализирането на целенасочени консултантски проекти туристическите агенции могат да задържат пазарните си позиции, като значително увеличат своята разпознаваемост и продажби в новата онлайн среда.

Прави впечатление, че докторантът познава съществуващите изследвания по темата на дисертационния си труд и умело ги анализира като достоверно и коректно цитира литературните източници.

II. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В съдържателно отношение дисертационният труд показва, че докторантът е реализирал задълбочено научно изследване със стегнато и точно, на добро ниво на академичност и научен език.

Дисертационният труд демонстрира задълбочено научно изследване, представено с яснота, академична прецизност и добре структуриран научен стил.

В увода е изложена логическата рамка на изследването, като е обоснована необходимостта от проучване на управленското консултиране в туристическата агентска дейност. Авторът аргументира актуалността на темата и ясно дефинира изследователската цел.

Първата глава, озаглавена „*Развитие на турагентската дейност – основни понятия и тенденции в туристическото предлагане*“, разглежда теоретичните аспекти на темата. В нея са анализирани дистрибуционните канали в туризма, мястото на туристическите агенти в тях, както и нормативните изисквания към тяхната дейност. В допълнение, са очертани основните концепции, свързани с обекта и предмета на изследването. Специален акцент е поставен върху съвременните трансформации в сектора, включително промените в туристическото предлагане и поведението на съвременния турист. Напълно основателно авторът

подчертава необходимостта от иновации в туристическата агентска дейност и ролята на управленското консултиране в този процес.

Втората глава, *„Управленско консултиране в туристическата агентска дейност“*, се фокусира върху концепцията за управленско консултиране, като разглежда неговите задачи, подходи и форми на прилагане в туризма. Представени са ключовите структурни, съдържателни и функционални характеристики на консултантската дейност. Значимо място в тази част заема анализът на практическото приложение на управленското консултиране в туристически проекти в България.

Третата глава, *„Идейни консултантски проекти за внедряване на иновации и нови туристически продукти“*, има изцяло приложен характер. На основата на емпирично изследване е анализирано използването на управленско консултиране в туристическите агенции, като са очертани възможностите за разширяване на консултантските услуги. В тази част са представени два идейни консултантски проекта – първият се фокусира върху подпомагане на туристическите агенции в процеса на дигитализация и засилване на онлайн присъствието, докато вторият предлага стратегия за разработване на нови туристически дестинации.

В заключението авторът обобщава основните изводи от изследването и подчертава научния принос на разработката.

III. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертацията са отчетени следните съществени научни и практически приноси:

- Анализирани са основните тенденции и перспективи в развитието на туристическата агентска и туроператорска дейност.
- Систематизирани са данни за финансирането на туристически проекти в периода 2024–2027 г. по линия на европейските фондове.
- Формулирани са препоръки за по-широкото прилагане на консултантски услуги в туристическия сектор.
- Разработен е консултантски модел за дигитализация на туристическите услуги.
- Представен е проект за стратегическо развитие на нови туристически дестинации, приложим за туроператорите, които предлагат агентски услуги.

Получените научни и научно-приложни резултати допринасят за обогатяването на изследванията в областта на туризма. Те са формулирани коректно и адекватно отразяват приносите на дисертационния труд.

IV. Оценка на автореферата и на публикациите по дисертацията

Авторефератът представя съдържанието на дисертацията логично и последователно. Въпреки това, обемът му (89 страници) е значителен и би могъл да бъде по-компактен.

Докторантът е публикувал шест научни разработки, които пряко кореспондират с тематиката на дисертацията и представят основни нейни аспекти.

V. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки по дисертационния труд, но имам два въпроса към докторанта:

1. Устойчив ли е предлаганият от него модел на управленско консултиране в нашата туристическа реалност?
2. Как можете да използвате възможностите на AI в турагентската дейност с цел оптимизиране на бизнес процесите?

VI. Заключение

Представеният дисертационен труд отговаря на всички изисквания за получаване на научната и образователна степен „доктор“. Изложените авторови резултати имат категоричен характер на приноси към туроператорското и турагентско научно познание и практика. Това ми дава убедително основание да предложа и на останалите членове от състава на Научното жури да присъдим на Данаил Алеков Джилджов ОНС „доктор“ в ПН 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление на туризма“

17.03.2025 г.

Изготвил становището: /п/

/доц. д-р Ирена Кирилова Емилова/

OPINION

by: *Assoc. Prof. Dr. Irena Kirilova Emilova, NBU, Professional Field 3.9 Tourism*

Subject : PhD thesis for acquiring the educational and scientific degree "**Doctor**" in the scientific field of "Economics and Management (Tourism)" at the University of National and World Economy..

PhD thesis author: **Danail Alekov Djildjov**

PhD thesis theme: *Diagnosing the Application of Management Consulting in Travel Agencies*

Reason for submission: Participation in the scientific jury for the defense of the dissertation, in accordance with Order No. 449/19.02.2025 of the Rector of the UNWE.

I. General characteristic of the PhD thesis

The dissertation is structured logically and coherently, addressing significant scientific and applied issues. It consists of an introduction, three chapters, a conclusion, and appendices, with a total length of 269 pages.

The topic of the dissertation is highly relevant. The dynamic changes in the external environment pose significant challenges to travel agencies. In this context, the PhD candidate successfully justifies the role of management consulting in addressing practical and applied problems in the field.

The main goal of the thesis is clearly defined—it explores the application of management consulting in travel agency operations in Bulgaria. This objective is achieved through the breakdown of the research into specific tasks.

The research object is also well-defined—companies engaged in intermediary tourism activities, while the research subject focuses on the opportunities for implementing new products through management consulting tools.

The main **thesis of the dissertation** is appropriately formulated—under the conditions of rapid innovation in the tourism industry, the role of management consulting is becoming increasingly significant. The study demonstrates that through targeted consulting projects, travel agencies can strengthen their market positions, enhance their brand recognition, and increase sales in the modern online environment.

The PhD candidate demonstrates a strong understanding of existing research on the topic, skillfully analyzing and accurately citing relevant literature sources.

II. Evaluation of the obtained scientific and applied results

The dissertation reflects in-depth scientific research, presented with clarity, academic rigor, and a well-structured scholarly style.

The introduction outlines the logical framework of the study, justifies the necessity of examining management consulting in travel agency operations, and clearly defines the research objective.

The first chapter entitled *"Development on the travel agent activity – main concepts and trends in tourism offering"*, considers theoretical aspects on the topic. The distribution channels in tourism are analyzed, the place on travel agents in them, as well as the normative requirements to their activity. In addition, the main ones concepts related to the object and subject on the study are outlined. Special emphasis is placed on modern transformations in the sector, including changes in tourism supply and behavior on the modern tourist. Completely reasonably the author emphasizes the necessity from innovations in travel agent's activity and role on management consulting in this process.

The second chapter entitled *"Management consulting in travel agent's activity"*, is focuses on the concept for managerial consulting, such as examines its tasks, approaches and forms on application in tourism. The key ones structural, substantive and functional characteristics on the consultancy activity are presented. Significant place in this part borrow the analysis on the practical application on management consulting in tourism projects in Bulgaria .

The third chapter entitled *"Ideological consulting projects for implementation on innovations and new tourist products"*, is entirely attached character. On the base on empirically research the use on managerial consulting

in travel agencies has been analyzed, such as are outlined the possibilities for expansion on consulting services. In this part are presented two ideological consulting the project – the first one focuses on assistance on travel agencies in the process on digitalization and strengthening on their online presence , while the second offers strategy for development on new tourist destinations.

The conclusion effectively summarizes the study's key findings and highlights its scientific contributions.

III. Evaluation on the obtained scientific and applied results

The dissertation reports the following essential scientific and practical contributions:

- The main trends and prospects in development are analyzed on travel agency and tour operator activity.
- The data for the financing on tourism projects in the period 2024–2027 funded by European union are systematized.
- The recommendations for the wider application on consulting services in the tourist industry are formulated.
- A consultancy model for digitalization on tourist services has been developed.
- A project for strategic development on new tourist destinations has been submitted, applicable for tour operators who offer agent's services.

The received scientific and applied science results contribute for enrichment on research in the field on tourism. They are formulated correctly and adequately reflect the offerings on the dissertation labor.

IV. Evaluation of the author abstract and dissertation publications

The author abstract on the dissertation is logical and consistent. Despite this, the volume (89 pages) is significant and could be more compact.

The doctoral student has published six scientific publications that directly correspond to the topic on the dissertation and present its basic aspects.

V. Critical comments, recommendations and questions

There are no significant critical remarks regarding the dissertation. However, I would like to pose the following questions to the PhD candidate:

1. Is the management consulting model proposed in your research sustainable in the reality?

2. How can artificial intelligence be utilized in travel agency operations to optimize business processes?

VI. Conclusion

The presented dissertation meets all the requirements for obtaining the educational and scientific degree of "Doctor". The candidate's research contributions are substantial and offer valuable insights for both academic and practical applications in the field of travel agency and tour operator management.

Therefore, I confidently recommend to the other members of the scientific jury that Danail Alekov Djildjov be awarded the educational and scientific degree of "Doctor" in the professional field of 3.8 Economics, with a specialization in "Economics and Management of Tourism."

17/03/2025

Prepared by: /p/

/ Assoc . Prof. Dr. Irena Kirilova Emilova /